

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14CoP/10/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116217298
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8116217298.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Jozefa Škraba a JUDr. Mareka Košča v právnej veci starostlivosti súdu o mal. D. Y., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, dieťaťa rodičov G. Y., rod. V., nar. X.X.XXXX, trvale bytom v D. Š. XX, právne zastúpenej Mgr. Janou Rojčekovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Levočská 4 a D. Y., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v O., P. D. E. XX, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca maloletého D. Y. proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 30P/406/2016-48 zo dňa 16.9.2016, takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie súdu prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia tak, že zveril mal. D. Y. do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, upravil styk otca s mal. D. Y., tak, že otec maloletého dieťaťa je oprávnený sa s ním sýkať každú páru sobotu v mesiaci bez prítomnosti matky v čase od 09.00 hod. do 17.00 hod. s tým, že otec je povinný mal. D. prevziať v mieste bydliska matky v určený deň a čas a v určený deň a čas maloletého v mieste bydliska matke odovzdať. Zároveň rozhodol, že otec je povinný prispievať na výživu mal. Mateja sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia. V prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. Posledným výrokom uznesenia vyslovil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva vedeného na Okresnom súde Prešov pod č.k. 30P/21/2016.

2. Rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré má dočasne upraviť právne vzťahy medzi účastníkmi odôvodnil tým, že po oboznámení sa s návrhom matky, rodným listom mal. D. a s vyjadrením kolízneho opatrovníka zistil, že rodičia nevedú spoločnú domácnosť, matka zabezpečuje starostlivosť o maloletého D. po každej stránke, v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky, preto dočasne zveril mal. D. do osobnej starostlivosti matky. Zároveň predbežne upravil styk otca s mal. D. tak, aby to bolo v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Súd pri úprave styku otca s maloletým dieťaťom sledoval prvorady záujem dieťaťa, aby bol zabezpečený jeho kontakt s oboma rodičmi v rozsahu, ktorý je potrebný pre zdravý vývin maloletého dieťaťa. Maloletý D. je však ešte dieťaťom v útlom veku a je potrebné mu dopriať dostatok odpočinku a vytvoriť mu režim, ktorý bude zohľadňovať všetky jeho potreby. Súd mal za to, že takto upravený styk otca s maloletým je dostatočný na zachovanie vzťahu medzi rodičom a dieťaťom a zároveň zohľadňuje aj potreby a vek maloletého. V prevyšujúcej časti návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti styku, že otec je povinný počas styku matku informovať o priebehu SMS správou ako nedôvodný zamietol.

3. Prvoinštančný súd svoje rozhodnutie vo výroku, ktorým uložil otcovi povinnosť dočasne prispievať na výživu mal. D. sumou vo výške zákonom stanoveného minimálneho výživného, t.j. 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne počnúc vykonateľnosťou jeho uznesenia, odôvodnil tým, že sa mu nepodarilo zistiť, vzhľadom na krátku zákonnú lehotu súčasné osobné, zárobkové a majetkové pomery otca a zároveň poukázal na to, že ide iba o dočasnú úpravu výživného určenú v súlade s § 366 CMP v nevyhnutnej miere a v konaní vo veci samej súd vykoná rozsiahlejšie dokazovanie za účelom zistenia súčasných osobných, zárobkových a majetkových pomerov otca, ako aj odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa a následne určí otcovi výšku výživného.

4. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie otec maloletého. Vo svojom odvolaní poukázal na to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol Mgr. Rojčekovou podaný dňa 30.8.2016. Súd prvej inštancie výzvou sp. zn. 30P/406/2016 zo dňa 5.9.2016, ktorá bola otcovi doručená dňa 10.9.2016, ho vyzval, aby v 10 dňovej lehote podal vyjadrenie k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Otec vo vyjadrení zo dňa 19.9.2016, ktoré bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 20.9.2016 (teda v uloženej 10 dňovej lehote a v rámci plynutia lehoty vyplývajúcej z ust. § 328 ods. 2 CSP) uviedol všetky svoje námietky k podanému návrhu. Avšak súd prvej inštancie rozhodol už dňa 16.9.2016. V dôsledku nevyčkania na doručenie vyjadrenia otca - v súdom stanovenej lehote, súd prvej inštancie neprihliadol pred vydaním rozhodnutia na závažné námietky otca uvedené v jeho vyjadrení, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v neprospech otca, pretože mu nesprávnym procesným postupom bolo znemožnené uskutočniť jeho procesné právo na vyjadrenie k podanému návrhu, ktoré mu vo výzve garantoval samotný súd prvej inštancie. Odvolateľ ďalej dáva do pozornosti odvolacieho súdu skutočnosť, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný právnu zástupkyňou matky Mgr. Janou Rojčekovou, advokátkou, pričom táto svoje právo konať v mene matky odvodzuje z „plnej moci zo dňa 5.1.2016. Z tohto plnomocenstva vyplýva, že matka splnomocnila právnu zástupkyňu na „podávanie návrhov a žiadostí súvisiacich s úpravou výkonu rodičovských práv a povinností a úpravu styku s maloletými deťmi, aj na čas pred rozvodom aj po ňom, a to aj predbežným opatrením“. Je všeobecne známou skutočnosťou, že inštitút predbežné opatrenie bol ku dňu 31.6.2016 zrušený, pretože Občiansky súdny poriadok bol nahradený novými procesnými kódexmi, ktoré takýto inštitút nepoznajú. So zreteľom na túto skutočnosť má za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala osoba, ktorá nemá splnomocnenie na podanie takéhoto návrhu od matky.

5. K samotnému obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otec uviedol, že tvrdenia matky v ňom uvedené sú v celom rozsahu vymyslené, hrubo skreslené a zavádzajúce, pričom sú zjavnou reakciou na jeho kroky vykonané v konaní o rozvod manželstva po zmene právneho zástupcu v podobe návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 19.8.2016 a návrhu na doplnenie znaleckého dokazovania zo dňa 24.8.2016. K tvrdeniu matky, že sa jej otec vyhráža tým, že jej vezme syna, otec uvádza, že ide o zjavne nepravdivé tvrdenie, pričom pokiaľ by mal takýto úmysel, nič mu v jeho naplnení dlhú dobu nebráni, keďže nemá obmedzené rodičovské práva a povinnosti. Rovnako má za to, že nedôvodné je aj trestné oznámenie podané matkou na otca a v tejto súvislosti citoval SMS správy, ktoré zaslala matka otcovi s tým, že ak otec maloletého pristúpi na jej podmienky, „stiahne“ trestné oznámenie. Otec ultimatívne požiadavky matky neprijal a preto so zreteľom na postoj matky je zrejmé, že trestné oznámenie na otca nepodala z dôvodu, že by tento sa mal dopustiť trestnej činnosti voči nej, ale preto, aby si zlepšila postavenie v konaní o rozvod manželstva a získala bezplatné bývanie. Otec dal do pozornosti súdu, že mal. D. nie je bojzlivý a plačlivý, ako to opisuje matka a zároveň nie je pravda, že by otec o 23:00 hod. odišiel z domu a mal. D. nechal u susedov. Rovnako otec nemá vedomosť o tom, že by podal dňa 19.8.2016 sťažnosť úradu práce pre to, že sa matka nestará o mal. D. a necháva ho u postihnutého človeka, preto aj toto tvrdenie je zjavne nepravdivé a ničím nepodložené. Otec mal. D. predložil čestné vyhlásenia G. Z. ktorý videl udalosť zo dňa 27.8.2016, keď si otec prišiel vyzdvihnúť syna na dohodnutý styk, ako priamy svedok, z ktorého nepochybne vyplýva, že otec nevytrhol mal. D. z rúk matky, čím je zároveň preukázané, že tvrdenie matky je nepravdivé.

6. V ďalšej časti dôvodov odvolania dáva otec maloletého do pozornosti súdu, že na čas do rozvodu manželstva v otázke zverenia mal. D. do osobnej starostlivosti matky neexistuje nezhoda medzi ním a matkou a ani v otázke úpravy styku neexistuje nezhoda medzi otcom a matkou, v dôsledku čoho je podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zjavne neopodstatnený, pretože neexistuje potreba upravovať pomery, ktoré sú vzájomnou dohodou upravené a obojstranne rešpektované. Zároveň absentuje akýkoľvek verejný záujem na nariadenie neodkladného opatrenia, na ktorý sa v zmysle ust. §

361 CMP poukazuje v návrhu. Ďalej poukazuje na to, že na výživu mal. D. prispieva, pretože okrem toho, že mu nakupuje oblečenie a iné potrebné veci, výlučne on sám platí splátky hypotekárneho úveru na rodinný dom vo výške takmer 500,- eur mesačne, čím zabezpečuje vysoký štandard bývania mal. D. a matky v novom rodinnom dome, ktorý on neužíva preto, aby nedochádzalo k hádkam s matkou. Navyše od podania návrhu na rozvod manželstva otec prispieva na výživu mal. D. k rukám matky, pričom táto sama potvrdila, že dňa 14.1.2016 dostala sumu 100,- eur, avšak zabudla sa zmieniť o tom, že došlo k dohode o výživnom vo výške 80,- eur mesačne a že otca požiadala o preddavok na výživné, čomu otec vyhovel tým spôsobom, že v daňovom priznaní za rok 2015 uviedol, že daňový bonus a daňový preplatok vo výške 910,78 eur žiada vyplatiť na účet IBAN: H., ktorý mu uviedla matka. So zreteľom na uvedené je zrejmé, že matka dostala od otca sumu 910,78 eur na výživné na obdobie viac ako 11 mesiacov (január až november 2016), preto jej tvrdenie o tom, že otec neprispieva na výživu mal. D., je úmyselne nepravdivé. Skutočnosť, kto je majiteľom účtu IBAN: H., ktorý otcovi uviedla matka, otec nemôže preukázať, pretože nemá žiadne oprávnenie k tomuto účtu. Otec však v prílohe predkladá daňové priznanie za rok 2015 a výpis zo svojho účtu IBAN: H. za obdobie 1.4.2016 - 30.4.2016, ktorým preukazuje, že účet uvedený v daňovom priznaní za rok 2015 nepatrí jemu. Je tak zrejmé, že neexistuje ani potreba upraviť vyživovaciu povinnosť, pretože táto je plnená otcom dobrovoľne a vo výške, ktorá zodpovedá potrebám mal. D.. So zreteľom na uvedené otec navrhuje, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 327 CSP odmietol, alebo v zmysle ust. § 328 ods. 1 CSP zamietol.

7. Matka mal. D. vo vyjadrení k odvolaniu otca mal. D. uviedla, že pokiaľ súd rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia skôr, ako sa mohol manžel D. Y. k návrhu vyjadriť, a to aj napriek tomu, že ho na to súd vyzval, má za to, že súd postupoval v súlade so zákonom a nijakým spôsobom neporušil práva účastníka konania tým, že rozhodol bez vyjadrenia protistrany, manžela navrhovateľky. Po citácii ustanovenia § 329 ods. 1 CSP konštatovala, že išlo o rozhodnutie súdu v konaní prvej inštancie, teda nie o odvolaní, preto súd nijako neporušil zákon a nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v neprospech otca tým, že mu nesprávnym procesným postupom bolo znemožnené uskutočniť jeho procesné právo na vyjadrenie k podanému návrhu. K tvrdeniu odvolateľa, že návrh na neodkladné opatrenie bolo podané neoprávnenou osobou, nakoľko právna zástupkyňa matky mal. D. pri podaní návrhu nepreukázala udelenie splnomocnenstva na podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, uviedla, že zo samotného obsahu plnomocnenstva zo dňa 5.1.2016 je plnomocnenstvo udelené na celé konanie, teda ide o generálnu plnú moc, pričom demonštratívny výpočet len príkladmo uvádza právne úkony, ktorých sa môže plnomocnenstvo týkať. Na základe uvedeného má za to, že aj keby na plnomocnenstve nebolo uvedené, že splnomocnenec splnomocňuje splnomocniteľa na podávanie návrhov a žiadostí, a to aj predbežným opatrením, resp. neodkladným opatrením, takéto podanie by bolo podané oprávnenou osobou ako advokátkou a právnu zástupkyňou G. Y.. Navrhovateľka taktiež nesúhlasí s tvrdením otca maloletého, že je neopodstatnené trestné oznámenie podané matkou na otca a že otec sa nedopustil žiadnej trestnej činnosti voči matke. Takéto vyjadrenie je v rozpore so samotným prebiehajúcim trestným konaním, v ktorom sťažnosť obvineného D. Y. proti vzneseniu obvineniu bola zamietnutá, pričom navrhovateľka absolvovala sedenie u psychologičky z dôvodu preukázania znakov týrania.

8. Ďalej matka mal. D. vo vyjadrení uvádza, že otec maloletého zavádza súd, ak tvrdí, že sa účastníci nedohodli na úprave styku otca s maloletým. Obsahom odvolania si otec na viacerých miestach protirečí s výsledkami dokazovania vo veci rozvodu pod sp.zn. 30P/21/2016. Už na prvom pojednávaní dňa 13.6.2016 sa účastníci dohodli na tom, že otec sa so synom bude do 4-tého roku veku dieťaťa stretávať každý páry týždeň v sobotu od 09.00 hod. do 17.00 hod. a po 4-tom roku života každý páry týždeň od soboty od 09.00 hod. do nedele do 17.00 hod. Po podaní trestného oznámenia otec reagoval nerešpektovaním uzavretej dohody a po stretnutí zo dňa 27.8.2016 vrátil dieťa matke až v pondelok po víkend po tom, čo otca kontaktovala polícia. Nie je pravdou, že by syna otcovi odovzdala na víkendový pobyt. Matka totiž trvala na dodržiavaní uzavretej dohody o styku. Aj toto nasvedčuje existencii nezhôd medzi rodičmi, a preto úprava styku neodkladným opatrením na čas do rozvodu je nevyhnutná. Nepravdivé sú tvrdenia otca o dohode o výživnom vo výške 80,- eur a že matka otca požiadala o preddavok na výživné, čomu otec vyhovel tým, že daňový bonus a daňový preplatok vo výške 910,78 eur dal vyplatiť na účet ako preddavok výživného, a že nevie, komu patrí účet, na ktorý boli peniaze daňovým úradom zaslané. Ako vyplýva z Čestného vyhlásenia pani D. A. zo dňa 3.11.2016, D. Y. si bol dobre vedomý toho, na aký účet boli vyplatené peniaze z daňového priznania vo výške 910,78 eur, nakoľko sa im sama ponúkla, že peniaze jej daňový úrad môže poslať na jej účet a robila to s ich výslovným

súhlasom priamo pred nimi v dome účastníkov konania. Ako ďalej vyplýva z tohto čestného prehlásenia, otec maloletého sa snažil získať peniaze z daňového bonusu pre seba, na čo však rezignoval a nedošlo k žiadnej dohode o preddavku na výživnom. S poukazom na uvedené považuje napadnuté uznesenie za správne a navrhol, aby ho odvolací súd ako vecne správne potvrdil.

9. Na vyjadrenie matky reagoval otec mal. Mateja podaním zo dňa 24.11.2016, v ktorom poukázal na to, že predmetné vyjadrenie bolo podané neoprávnenou osobou a obsahuje zjavne zavádzajúce a nepravdivé tvrdenia. Z veci sp.zn. 30P/21/2016 vyplýva, že otec odstúpil od dohody o úprave styku z pojednávania zo dňa 13.6.2016. Akákoľvek rodičovská dohoda nebola schválená súdom. Opätovne citoval SMS-ky zaslané matkou maloletého otcovi a poukázal aj na znalecký posudok č. 34/2016 E.. U. E., z ktorého vyplýva, že matka má sklon k skresľovaniu prežitých udalostí a takéto skresľovanie je prítomné v každom jej vyjadrení adresovanom súdu alebo iným orgánom. V ďalšom reaguje na vyjadrenie matky ohľadom vyplatenia daňového preplatku vo výške 910,78 eur a tvrdí, že otec nemal vedomosť o tom, že by malo ísť o účet patriaci sesternici matky. Ak by aj tak bolo, v konečnom dôsledku boli finančné prostriedky poskytnuté otcom na výživu mal. D. poukázané do rúk matky, čím nebolo žiadnych pochybností o ich účelovom určení. K fotografiám predloženým matkou, na ktorých mal. D. vyčkával na príchod otca, dodal, že to svedčí najmä o tom, že mal. D. sa neskutočne teší na svojho otca, pretože má s ním vybudovaný taký silný vzťah, že potrebuje s ním byť oveľa viac času ako to otcovi umožňuje súdom nariadené neodkladné opatrenie zo dňa 16.9.2016.

10. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) prejednal rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v § 378 CSP v spojení s § 2 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“), v rozsahu danom ust. § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods.1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie otca je nedôvodné. Súd prvej inštancie mal vo veci zhromaždené skutkové podklady, ktoré boli nevyhnuté pre dočasnú úpravu práv a povinností rodičov k dieťaťu, vrátane úpravy styku mal. Mateja s otcom na čas do rozvodu manželstva. Na základe osvedčených skutkových okolností súd prvej inštancie aj návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia aj správne právne posúdil.

11. Od 1.7.2016 účinný CMP v ustanoveniach §§ 360 až 369 upravuje niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu, ktoré predstavujú výnimky zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP. Inštitút neodkladných opatrení nahradil doterajšie predbežné opatrenia. Novozavedeným inštitútom sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej bolo cieľom predbežných opatrení upraviť pomery účastníkov konania a následne rozhodnúť vo veci samej. Nová právna úprava upustila od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej právnej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných predbežných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej. Na toto treba prihliadať aj v predmetnej veci, keď sa nariadilo predbežné opatrenie, ktoré má trvať do úpravy rodičovských práv a povinností v rozvodovom rozsudku, ktorým sa tieto pomery upravujú na čas po rozvode a nie na čas, počas ktorého má trvať predbežné opatrenie. Rozvodové rozhodnutie teda nebude takým rozhodnutím, ktorým by sa vo veci samej rozhodlo o úprave pomerov, ktoré sú dočasne upravené napadnutým uznesením o nariadení predbežného opatrenia na návrh matky. Z vyššie uvedenej aktuálnej koncepcie úpravy neodkladných opatrení toto nebolo prekážkou pre vyhovieť návrhu matky na dočasnú úpravu pomerov rodičov k maloletému.

12. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti o maloletých je procesným inštitútom, ktorého zmyslom a účelom je dočasná úprava pomerov. Procesná úprava vyžaduje, aby rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia malo rovnako, ako iné rozhodnutia, predovšetkým zákonný podklad. Musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle a musí byť aj náležite odôvodnené. V nadväznosti na uplatnené odvolacie námietky treba pritom uviesť, že súd pritom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Takéto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasňuje skutkový stav a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

13. Podľa § 360 ods.1,2 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo

veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

14. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

15. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP v spojení s § 2 ods.1 CMP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

16. Podľa § 366 CSP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

17. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

18. Podľa § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

19. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa stojí nad všetkými inými záujmami, vrátane záujmu rodiča. V konaniach, kde sa rozhoduje o výkone rodičovských práv a povinností, konať v záujme dieťaťa znamená brať do úvahy, najmä napĺňanie jeho potrieb, istoty, spokojnosti, bezpečie, vyplývajúce z citových väzieb a vzťahu dieťaťa k obojmu rodičom.

20. Po preskúmaní odvolania otca maloletého, napadnutého uznesenia a konania, ktoré mu predchádzalo, považuje odvolací súd za potrebné reagovať na odvoláciu námietka otca, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný neoprávnenou osobou, pretože matka maloletého splnomocnila právnu zástupkyňu len na podávanie návrhov a žiadostí súvisiacich s predbežným opatrením a inštitút predbežného opatrenia bol ku dňu 30.6.2016 zrušený. Vo vzťahu k uvedenej námietke odvolací súd zdôrazňuje, že matka maloletého udelila dňa 5.1.2016 právnej zástupkyňi JUDr. Jane Rojčekovej plnú moc na zastupovanie v celom rozsahu, teda generálnu plnú moc. Pokiaľ v písomnom plnomocenstve sú uvedené príkladmo niektoré úkony, na ktoré matka splnomocnila svoju právnu zástupkyňu, ide len o demonštratívny výpočet, čo vyplýva zo slovného spojenia najmä ju splnomocňuje. Táto odvolacia námietka otca maloletého je z vyššie uvedeného dôvodu neopodstatnená.

21. Rovnako nie je dôvodná odvolacia námietka žalovaného, že súd prvej inštancie pochybil, ak nevyčkal na doručenie vyjadrenia otca - súdom stanovenej lehote, čo malo za dôsledok, že pri rozhodovaní neprihliadol na závažné námietky otca uvedené v jeho vyjadrení. V zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Vychádzajúc z uvedeného nie je možné konštatovať, že postup súdu prvej inštancie, ak rozhodol o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bez vyjadrenia otca maloletého nebol správny, pretože takýto postup súdu je v súlade s ustanovením § 329 ods. 1 CSP

22. Vo vzťahu k zisteniu všetkých skutočností, ktoré sú rozhodujúce pre posúdenie veci samej odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 234 ods. 2 CSP, pričom výstižne a dostatočne odôvodnil, čo ho viedlo k nariadeniu neodkladného opatrenia, keď sa vysporiadal s rozhodujúcimi skutočnosťami. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd.

23. Účelom neodkladného opatrenia je dočasná úprava práv a povinností, ktorá nevyklučuje, že o právach a povinnostiach účastníkov konania o neodkladnom opatrení bude vo veci samej rozhodnuté inak, než v konaní o neodkladnom opatrení. Všeobecný súd neodkladným opatrením dočasne upravuje

pomery účastníkov konania, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania neodkladného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje. Neodkladné opatrenia s ohľadom na ich charakter nemôžu spravidla zasiahnuť do základných práv alebo slobôd účastníkov konania, lebo rozhodnutia o nich nemusia zodpovedať konečnému meritórnemu rozhodnutiu.

24. Zákonnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania. V danom prípade mal súd prvej inštancie za to, že navrhovateľka osvedčila nevyhnutnosť dočasnej a okamžitej úpravy pomerov rodičov maloletého vzhľadom k neschopnosti rodičov vzájomne komunikovať o záujmoch a potrebách maloletého syna. V každej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa dominuje práve záujem dieťaťa. Účinnú ochranu záujmom maloletého možno zabezpečiť aj prostredníctvom vyššie spomínaného inštitútu neodkladného opatrenia.

25. Odvolací súd dáva účastníkom konania do pozornosti č. 41 ods. 4 Ústavy SR, z ktorého jednoznačne vyplýva, že starostlivosť o deti a ich výchova je nielen právom rodičov, ale aj právom dieťaťa, ktoré má právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť, pričom toto právo môže byť obmedzené výhradne na základe rozhodnutia súdu a v súlade s literou zákona.

26. Aj keď neodkladné opatrenie je procesným inštitútom i v rámci konania o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia treba mať na zreteli, že rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia (§ 28 ods. 2 prvá veta zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej len „Zákon o rodine“). Odvolací súd súčasne vyslovene zdôrazňuje, že pri výkone týchto práv a povinností sú rodičia povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 2 druhá veta), v ktorého záujme rozhodne nie je obmedzovanie kontaktu s matkou alebo otcom. Súd má tiež za to, že konfrontačné správanie rodičov rovnako nie je na prospech maloletého, a preto dôrazne apeluje na všetky osoby, ktoré majú vplyv na výchovu a starostlivosť o maloletého, no predovšetkým na jeho rodičov, aby nadradili záujmy a prospech maloletého dieťaťa nad vlastné záujmy a negatívne postoje voči druhému rodičovi dieťaťa. V tomto kontexte odvolací súd poukazuje na ustanovenia Zákona o rodine, najmä na § 24 ods. 4, podľa ktorého súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom, pričom dohliada na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi, a taktiež na § 30 ods. 1, z ktorého znenia jednoznačne vyplýva, že rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia.

27. Pri rozhodovaní o právach maloletého dieťaťa nemožno opomenúť ani Dohovor o právach dieťaťa. Odvolací súd poukazuje predovšetkým na čl. 3, 12 a 18 spomínaného Dohovoru.

28. Z obsahu spisu 30P/406/2016 ale i z obsahu spisu Okresného súdu Prešov 30P/21/2016 (rozvodové konania), teraz vedeného na odvolacom súde pod sp.zn. 6CoP/29/2016 vyplývajú skutočnosti o nezhodách medzi rodičmi maloletého, ktoré sú vedené dokonca v trestnoprávnej rovine. Konflikty medzi rodičmi nastali i v súvislosti so stretávaním sa otca s maloletým, či v otázke príspevku na výživu maloletého, ktorý žije s matkou. Vzhľadom na nezhody medzi rodičmi a vzhľadom na rozdelenie spoločnej domácnosti, je v záujme maloletého dieťaťa, aby do konečnej úpravy rodičovských práv a povinností boli dočasne upravené vzťahy rodičov k maloletému. Žiada sa určiť komu z rodičov dieťa bude dočasne zverené do starostlivosti, kto v rozdelenej rodine má vykonávať dohľad nad ním a priamo starať sa o uspokojovanie jeho základných životných potrieb. Takýto postup vyplýva aj z ust. § 361 CMP, podľa ktorého súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem. Uvedeným ustanovením je sledovaná zvýšená protektívna funkcia mimosporových konaní a umožňuje súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípadoch verejného záujmu, ako najširšej kategórie, pokrývajúcej záujem štátu, ak si to vyžaduje neodkladná ochrana práv a právom chránených záujmov. Ochrana práv a právom chránených záujmov maloletých detí do takejto kategórie patrí. Ak rodičia spolu nežijú a je nezhoda rodičov aj v otázke plnenia vyživovacej povinnosti z ust. § 366 CMP vyplýva oprávnenie súdu neodkladným opatrením nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere. Neodkladným opatrením súd nerozhoduje o výške výživného podľa schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, ale iba dočasne nariadi, aby ten platil výživné v nevyhnutnej miere. Určené výživné na dočasnú dobu v

napadnutom uznesení zodpovedá zákonnej úprave nevyhnutného výživného. V hmotnoprávnej rovine je to v skutočnosti určená povinnosť plniť vyživovacia povinnosť v minimálnom rozsahu (§ 62 ods. 3 Zákona o rodine). Plnenie vyživovacej povinnosti v takomto rozsahu bolo určené napadnutým uznesením do budúcnosti od vykonateľnosti rozhodnutia. Akékoľvek námietky o plnení výživného v minulosti sú preto v predmetnej veci bez právneho významu. Plnenie výživného má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča.

29. Z odôvodnenia napádaného uznesenia v časti určenia predbežného výživného vyplýva, že súd prvej inštancie pri stanovení jeho výšky zdôraznil, že ide o dočasnú úpravu výživného určenú v súlade s § 366 CMP v nevyhnutnej miere a v konaní vo veci samej súd vykoná rozsiahlejšie dokazovanie za účelom zistenia súčasných osobných, zárobkových a majetkových pomerov matky a otca maloletého, ako aj odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa a následne určí výšku výživného. S uvedeným názorom odvolací súd súhlasí.

30. Odvolací súd má za to, že v danom prípade bola osvedčená aj potreba predbežnej úpravy styku otca s mal. D.. Právo rodiča na styk s maloletým dieťaťom je špeciálnou zložkou rodičovských práv a povinností. Rozhodovanie o rozsahu a forme styku rodiča s maloletým dieťaťom v primeranej miere je závislé od hodnotenia konkrétnej situácie v rodine. Neodkladným opatrením nariadená predbežná úprava styku otca s maloletým v rozsahu, ktorý určil súd prvej inštancie v napadnutom uznesení, považuje aj odvolací súd za primeranú, táto úprava zodpovedá veku maloletého, potrebe úpravy pomerov a okolnostiam prípadu.

31. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že je v záujme maloletého, aby vyrastal v pokojnom, harmonickom prostredí s prihliadnutím na jeho zdravý psychický vývin. Je na zodpovednosti rodičov, aby svojím prístupom prispeli k napĺňaniu záujmu maloletého. Je nevyhnutné pripomenúť, že realizácia styku s maloletým dieťaťom si vyžaduje komunikáciu medzi rodičmi a rovnako, že príprava na styk má prebehnúť najmä po psychickej stránke dieťaťa, dieťa je potrebné v styku s druhým rodičom podporovať, vyzdvihovať dôležitosť druhého rodiča ako súčasť života maloletého, otvorene sa rozprávať o vzťahoch v rodine a veku primeraným spôsobom mu vysvetliť aktuálnu situáciu usporiadania vzťahov.

32. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že súd prvej inštancie rozhodoval o dočasnej úprave styku otca s maloletým na návrh matky (predmetným preskúmaným rozhodnutím) ale i na návrh otca, a to rozhodnutím zo dňa 16.9.2016 č.k. 30P/21/2016-122, ktoré je predmetom prieskumu v odvolacom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 6CoP/29/2016. Uznesením zo 16.9.2016 č.k. 30P/21/2016-122 bol návrh otca na dočasnú úpravu styku zamietnutý predovšetkým z dôvodu, že stav upravený uznesením 30P/406/2016-48 je akceptovateľným, rešpektujúci prvoradý záujem maloletého dieťaťa i potrebu kontaktu maloletého s oboma rodičmi. Maloletý je v útlom veku a úprava styku v rozhodnutí 30P/406/2016-48 je dostatočnou na zachovanie vzťahu medzi rodičom a dieťaťom, preto návrhu otca na úpravu styku v širšom rozsahu nevyhovoval. Toto uznesenie je tiež napadnuté odvolaním otca, a tak ako je uvedené vyššie, konanie sa vedie pod sp.zn. 6CoP/29/2016. Zápisom návrhu matky o vydanie neodkladného opatrenia pod novú spisovú značku a nespojením týchto vecí do spoločného konania (aj keď veci boli pridelené tomu istému sudcovi) súd prvej inštancie privodil stav, keď o dočasnej úprave styku, pre to isté obdobie sa rozhodlo na návrhy oboch rodičov „neštandardne“ dvoma samostatnými uzneseniami. Pri prejednaní odvolania proti uzneseniu zo dňa 16.9.2016 č.k. 30P/406/2016-48 nemohol odvolací súd túto skutočnosť pominúť. Uprednostnil však i pri uvedenom pochybení v procesnom postupe súdu prvej inštancie, pred privodením kasačného rozhodnutia prvoradý záujem maloletého na vecnom dočasnom usporiadaní pomerov súvisiacich s úpravou styku (s tým, že zatiaľ vo veci 6CoP/29/2016 vedenej na tunajšom súde nebolo rozhodnuté).

33. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

34. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).

Toto uznesenie je vykonateľné len čo bolo vyhotovené. Na výkon neodkladného opatrenia je miestne príslušný súd, ktorý opatrenie nariadil; ak neodkladné opatrenie nariadil odvolací súd, je miestne príslušný súd prvej inštancie. Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, súd môže povinnému uložiť pokutu do 1.000,- eur, zastaviť výplatu rodičovského príspevku povinnému a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdať ho tomu, komu bolo maloleté dieťa podľa rozhodnutia zverené, a to aj bez návrhu (§ 367 ods. 3, § 376 ods. 3, § 383 ods. 1, § 386 ods. 1 CMP).